

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

**PROIECT
PRIVIND EXERCITAREA ATRIBUȚIILOR SPECIFICE
FUNȚIEI
DE PREȘEDINTE AL SECȚIEI PENALE**

Judecător dr. Mirela Sorina Popescu

București 2014

CADRUL LEGAL PRIVIND EXERCITAREA ATRIBUȚIILOR DE PREȘEDINTE AL SECȚIEI PENALE

În conformitate cu dispozițiile art. 19 alin.1 din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, Înalta Curte de Casație și Justiție se compune din președinte, 2 vicepreședinți, 4 președinți de secții și judecători.

Urmare noilor modificări legislative (intrarea în vigoare a noului Cod penal și a noului Cod de procedură penală), Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Hotărârile Colegiului de conducere nr. 5/2013 și nr.3/2014 a modificat propriul Regulament de organizare și funcționare administrativă, care în art.31, art. 32 și art. 33 prevede că președintele Secției penale are următoarele atribuții:

a) organizează, îndrumă și controlează activitatea secției în limitele prevăzute de lege și de prezentul regulament, ținând seama de dispozițiile președintelui și ale vicepreședinților Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și de hotărârile Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție;

b) stabilește atribuțiile personalului din cadrul secției potrivit fișei fiecărui post și efectuează, potrivit nevoilor secției, redistribuirea personalului pe posturi și a atribuțiilor acestuia;

c) asigură buna organizare și funcționare a sistemului informatizat de repartizare aleatorie a cauzelor pe complete de judecată în cadrul secției;

d) îndeplinește acte procedurale sau dispune îndeplinirea actelor procedurale, potrivit legii;

e) aprobă programul de participare a magistraților-asistenți și a grefierilor de ședință la ședințele de judecată;

f) rezolvă corespondența adresată secției;

g) informează președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la activitatea secției în vederea cunoașterii activității acesteia și, când este cazul, pentru luarea măsurilor prevăzute de lege și de prezentul regulament;

h) duce la îndeplinire orice măsură dispusă de Colegiul de conducere, precum și de președintele și de vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție, potrivit legii și prezentului regulament;

i) prezidează completul de judecată din cadrul secției prin rotație. Președintele de secție poate prezida orice complet de judecată din cadrul secției;

j) ia măsurile necesare pentru desemnarea, în condițiile art. 27 ind. 4, a judecătorilor secției penale care intră în compunerea completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;

k) desemnează, în caz de imposibilitate, judecătorul din cadrul Secției penale care ia măsurile necesare pentru desemnarea, în condițiile art. 27 ind. 4, a judecătorilor Secției penale care intră în compunerea completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept;

l) prezidează completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în cazul în care chestiunea de drept privește activitatea Secției penale;

m) desemnează, în caz de imposibilitate, judecătorul din cadrul Secției penale care prezidează completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în cazul în care chestiunea de drept privește activitatea Secției penale;

n) propune Colegiului de conducere numărul completelor de 5 judecători în materie penală;

o) stabilește judecătorii care compun completul de judecată, transmite spre aprobare Colegiului de conducere compunerea completelor de judecată din cadrul secției și programează ședințele acesteia;

p) convoacă judecătorii secției și supune dezbaterii acestora jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și alte probleme de interes general, în vederea luării măsurilor necesare pentru buna desfășurare a activității secției;

r) stabilește grupuri de lucru formate din 2-3 judecători și/sau magistrați-asistenți ai secției pentru identificarea problemelor de drept care generează practică neunitară și propunerea de soluții în scopul rezolvării acestora, inclusiv propunerea de sesizare a Înaltei curți de Casație și Justiție de către colegiul de conducere al acesteia cu cereri de recurs în interesul legii, în vederea unificării practicii pe diverse probleme de drept.

Prin prezentul proiect încerc să prezint prioritățile care, în opinia mea, ar trebui avute în vedere în exercitarea atribuțiilor specifice funcției de președinte al Secției penale, astfel cum sunt prevăzute în Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, cu modificările și completările ulterioare și în Regulamentul din 21.09.2004 privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu modificările și completările ulterioare, convinsă fiind de faptul că ele sunt de natură a asigura transparența și previzibilitatea actului de justiție, implementarea de o manieră riguroasă și eficace a noului Cod penal și a noului Cod de procedură penală și, pe cale de consecință, încrederea justițiabililor și a cetățenilor în actul de justiție.

Experiența dobândită în decursul celor 24 de ani de activitate în magistratură, din care 19 ani ca judecător care a soluționat numai cauze în materie penală, ultimii 4 ani în cadrul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, perioadă în care am îndeplinit și funcții de conducere (președinte al Secției penale a Tribunalului Argeș, președinte al secției penale a Curții de Apel Pitești, vicepreședinte și președinte al acestei din urmă instanțe) a dovedit că, succesul unor măsuri de organizare judiciară și funcționare administrativă a unei instanțe, inclusiv a unei secții, nu poate fi asigurat fără sprijinul material și logistic adecvat și că, numai activitatea concertată a autorităților publice cu atribuții de legiferare, executive și jurisdicționale poate asigura reușita unei reforme, astfel încât aceasta să nu rămână o formă fără fond. O atare concluzie se impune, cu atât mai mult, în contextul actual al schimbării legislației în materie penală, prin intrarea în vigoare, începând cu data de 1 februarie 2014 a noilor Coduri, penal și de procedură penală, a căror punere în aplicare efectivă și eficientă a impus și impune în continuare, pe lângă pregătirea adecvată a judecătorilor, magistraților

asistenți și grefierilor, măsuri ce țin de organizarea personalului secției și a spațiilor necesare desfășurării activității acesteia care a cunoscut o largă diversificare.

PREZENTAREA SECȚIEI PENALE

În opinia mea, în ultima perioadă, percepția publică a Înaltei Curți de Casație și Justiție a depins într-o măsură semnificativă de activitatea desfășurată la nivelul Secției penale, datorită complexității dosarelor soluționate sau aflate în curs de judecată și mai ales a calității persoanelor trimise în judecată și a infracțiunilor reținute în sarcina lor (în marea majoritate a cazurilor, trimiterea în judecată s-a realizat pentru infracțiuni de corupție).

Activitatea Secției penale nu s-a rezumat însă, numai la judecarea cauzelor de mare corupție, ci și la soluționarea recursurilor și, începând cu data de 1 februarie 2014, în paralel, a apelurilor (care a devenit singura cale ordinară de atac), a recursurilor în casație, a contestațiilor și a celorlalte cauze date în competența instanței supreme.

Astfel, în prezent, activitatea desfășurată de judecătorii Secției penale presupune:

- soluționarea cauzelor date în competența judecătorilor de drepturi și libertăți, în primă instanță și ca instanță de control judiciar (în raport cu hotărârile judecătorilor de drepturi și libertăți de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel) – *câte un judecător*;
- soluționarea cauzelor date în competența judecătorilor de drepturi și libertăți, ca instanță de control judiciar (în raport cu hotărârile

judecătorilor de drepturi și libertăți de la Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție) - 2 judecători;

- soluționarea cauzelor date în competența judecătorilor de cameră preliminară, în primă instanță și ca instanță de control judiciar (în raport cu hotărârile pronunțate de judecătorii de cameră preliminară de la curțile de apel și Curtea Militară de Apel) - *câte un judecător*;

- soluționarea cauzelor date în competența judecătorilor de cameră preliminară, ca instanță de control judiciar (în raport cu hotărârile pronunțate de judecătorii de cameră preliminară de la Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție) - *câte 2 judecători*;

- soluționarea cauzelor date în competența Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca instanță de fond - *câte 3 judecători*;

- soluționarea cauzelor penale date în competența Înaltei Curți de Casație și Justiție, ca instanță de apel - *câte 3 judecători*;

- verificarea admisibilității în principiu a cererilor de recurs în casație - *câte un judecător*;

- soluționarea recursurilor în casație, după admiterea în principiu - *câte 3 judecători*;

- participarea la ședințele de judecată ale completului competent să soluționeze recursurile în interesul legii - *2 sau 14 judecători, în funcție de materia vizată*;

- participarea la ședințele de judecată ale completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept - *5 sau 8 judecători în funcție de materia vizată*;

- participarea la ședințele de judecată ale Completelor de 5 judecători ale Înaltei Curți de Casație și Justiție (activitate desfășurată anual de către complete compuse din judecători trași la sorți la sfârșitul anului precedent) - *câte 8 judecători titulari, împărțiți în două complete, la care se adaugă un număr egal de judecători supleanți;*

- asigurarea permanenței potrivit planificării lunare – *câte un judecător.*

Competența profesională și experiența judecătorilor secției, efortul depus de aceștia, care printr-o mobilizare exemplară au răspuns pozitiv la imperativul accelerării judecării și aplicării riguroase a legii penale în cauze cu grad mare de complexitate, dând eficiență principiului „nimeni nu este mai presus de lege”, interesul constant pentru recâștigarea încrederii cetățenilor în actul de justiție, au permis obținerea rezultatelor bune, reflectate atât în rapoartele de activitate întocmite la nivelul instanței, cât și în Raportul Comisiei Europene privind progresele înregistrate în România, dat publicității la data de 22 ianuarie 2014, însă provocările nu s-au încheiat, în condițiile intrării în vigoare a noilor Coduri, penal și de procedură penală, care reformează din temelii procesul penal, prin introducerea de noi instituții care nu au corespondent în legislația anterioară sau prin modificări substanțiale aduse celor existente.

Eforturile judecătorilor Secției penale sunt cu atât mai remarcabile cu cât, rezultatele activității lor au fost obținute pe fondul lipsei unui spațiu adecvat desfășurării în condiții optime a activității (având la dispoziție o singură sală de ședință) și a schemei de personal constant

în complete, datorită, fie pensionărilor masive, fie neocupării posturilor în urma concursurilor organizate de Consiliul Superior al Magistraturii.

Previzionând impactul pe care intrarea în vigoare a noului cod penal și a noului cod de procedură penală îl va avea asupra activității personalului secției, președintele instanței supreme a întreprins demersurile necesare de suplimentare a numărului maxim de posturi (magistrați asistenți și grefieri), demersuri ce au fost concretizate în adoptarea de către Guvernul României a Hotărârilor nr. 791/2013, 56/2014 și 973/2014, astfel că, în prezent, în schema organizatorică a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secției penale îi sunt alocate 115 posturi, după cum urmează:

- 35 de posturi de judecători (funcționale fiind 30; 3 posturi sunt vacante, un judecător este detașat la Consiliul Superior al Magistraturii, un altul se află în concediu de creștere a copilului, iar un altul este suspendat din funcție ca urmare a trimiterii în judecată);
- 36 de posturi de magistrat asistent (funcționale fiind 34; un post este vacant, iar un magistrat asistent este plecat la un curs de specializare);
- 40 de posturi de grefieri (funcționale fiind 33; 7 posturi fiind vacante);
- 4 posturi de aprod.

Chiar dacă se remarcă o scădere a numărului de ședințe de judecată comparativ cu anul 2013, se constată o creștere exponențială a complexității cauzelor rulate și soluționate, astfel că, deși per ansamblu, numărul dosarelor soluționate a scăzut, în realitate, încărcătura reală și efortul judecătorilor, magistraților asistenți și grefierilor secției pentru

gestionarea și rezolvarea cu celeritate a cauzelor a fost mult sporit și impune organizarea cât mai rapidă de către Consiliul Superior al Magistraturii a concursului pentru ocuparea funcțiilor vacante de judecător și continuarea demersurilor întreprinse de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru suplimentarea posturilor de magistrați asistenți și de grefieri.

OBIECTIVELE PREȘEDINTELUI SECȚIEI PENALE

Înainte de menționarea priorităților pe care le am în vedere, se impune a fi evidențiat faptul că, pentru asigurarea unei conduceri eficiente a secției și implicit a instanței supreme este deosebit de important ca președinții de secție, cei doi vicepreședinți și președintele instanței să formeze o echipă, astfel încât direcțiile de acțiune ale fiecăruia să se înscrie într-o viziune unică, iar metodele și practicile adoptate să contribuie la îndeplinirea proiectelor președintelui și vicepreședinților Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum au fost prezentate în proiectele manageriale.

Pe de altă parte, pentru realizarea lor, obiectivele propuse trebuie să fie clar și precis exprimate, realiste, unanim acceptate, cu termene rezonabile de rezolvare și responsabilități directe, asumate prin consens și nu prin trasarea de sarcini, în urma consultărilor cu membrii colectivului secției cu privire la stabilirea unor standarde de performanță.

În opinia mea, implementarea noului Cod penal și a noului Cod de procedură penală implică, pe lângă continuarea măsurilor organizatorice întreprinse până în prezent, a căror punere în aplicare și-

a dovedit în mare parte eficiența, luarea altor măsuri ce vizează organizarea și funcționarea secției, respectiv:

- menținerea unui climat de lucru propice pentru desfășurarea în bune condiții a activității și pentru înțelegerea și acceptarea schimbărilor de către personalul secției.

În acest scop, este necesar a fi încurajate comunicarea, cunoașterea reciprocă a fiecărei persoane în structura secției, inițiativa și creativitatea, atât în ceea ce privește propria activitate, cât și activitățile conexe acesteia, monitorizarea permanentă a propunerilor personalului secției privind necesitatea reevaluării și realocării atribuțiilor de serviciu, știut fiind că gradul de dificultate al unei activități este perceput diferit de la o persoană la alta.

Rezultatele obținute permit personalului o evaluare a propriilor performanțe profesionale, în raport de observațiile și recomandările colegilor și, după caz, o reevaluare a opțiunilor profesionale personale, precum și o evaluare a performanțelor profesionale ale colaboratorilor și valorizarea aprecierilor venite din partea acestora

- regândirea modului de planificare a personalului secției în toate tipurile de ședințe de judecată prevăzute de noua legislație procesual penală, atât cele ce țin de activitatea curentă a secției, cât și cele care vizează unificarea jurisprudenței sau activitatea completelor de 5 judecători, inclusiv la activitatea de permanență, astfel încât să se asigure o dimensionare echilibrată a volumului de activitate și timpul necesar studierii de către fiecare judecător a cauzelor cu soluționarea cărora este investit.

Este știut faptul că noile reglementări legislative reprezintă o adevărată provocare, nu doar prin faptul că judecătorul, magistratul

asistent sau grefierul trebuie să aplice noile dispoziții legale în litera, spiritul și finalitatea lor, dar și prin aceea că dificultățile de implementare a noilor coduri, inerente unui nou început, nu trebuie să afecteze încrederea justițiabilului și a cetățeanului obișnuit în eficiența actului de justiție.

În același timp, complexitatea și specificul problemelor ce țin de activitatea completelor competente să soluționeze recursurile în interesul legii, a completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și a celor două complete de 5 judecători, impun o mai mare stabilitate și specializare la nivelul magistraților asistenți și a grefierilor afectați acestor complete în condițiile în care, aceștia sunt desemnați tot din cadrul Secției penale, îndeplinind temporar (pentru o perioadă de un an), exclusiv, sarcini legate de activitatea acestor complete

- regândirea modului de planificare a judecătorilor la activitatea de permanență, astfel încât să se evite situațiile de incompatibilitate prevăzute de art. 64 din Codul de procedură penală. Numărul mare de solicitări ale parchetelor având ca obiect propuneri de arestare preventivă, propuneri de prelungire a măsurii arestării preventive, cereri de încuviințare a perchezițiilor domiciliare, informatice etc., care conduc la incompatibilitatea judecătorilor care au soluționat atare cereri, inclusiv a celor care au soluționat contestațiile împotriva încheierilor prin care s-a dispus asupra măsurilor preventive, de a participa la judecata pe fond a respectivelor cauze impune, în urma discuțiilor cu judecătorii secției, cu președintele și vicepreședintele instanței, identificarea acelor soluții care să ducă la evitarea situațiilor în care, din cauza stării de incompatibilitate, cauzele de competența în fond a Înaltei Curți de Casație și Justiție să fie judecate de judecători de la alte secții.

- regândirea atribuțiilor grefierului de ședință în sensul extinderii sferei acestora, ținând desigur, seama de nivelul lor de pregătire profesională, prin preluarea unora dintre atribuțiile magistraților asistenți astfel încât aceștia să-și concentreze, în principal atenția pe redactarea hotărârilor judecătorești. În acest sens, voi face propuneri conducerii Înaltei Curți de Casație și Justiție de modificare a Regulamentului de ordine interioară a instanțelor judecătorești.

- stabilirea la nivelul secției a unui grup de lucru format din magistrați asistenți care să identifice problemele de drept care generează practică neunitară și să le aducă la cunoștință președintelui secției, iar acesta, în urma discutării lor cu judecătorii secției să găsească soluțiile care să ducă la rezolvarea lor, inclusiv, atunci când este cazul, să facă propuneri de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție de către colegiul de conducere al acesteia cu cereri de recurs în interesul legii, în vederea unificării practicii pe diverse probleme de drept.

Este de necontestat că funcția instanței supreme de unificator al practicii judiciare a cunoscut modificări de substanță, remarcabile, cu impact asupra rolului judecătorului Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Astfel, mecanismul devenit deja clasic al soluționării recursurilor în interesul legii, conceput ca un mijloc de reglare a practicii judiciare neuniforme a fost completat cu un nou mecanism, de data aceasta, cu rol de prevenire a practicii neunitare, prin care judecătorii investiți cu soluționarea unei cauze în ultimă instanță, în condițiile legii, pot solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prealabilă asupra unei anumite chestiuni de drept. A fost și este în continuare sarcina instanței supreme să asigure funcționalitatea noului mecanism

de unificare a practicii judiciare și să marcheze limitele dintre hotărârea pronunțată în interesul legii și cea preliminară, astfel încât să se evite suprapunerile și paralelismele și să se asigure previzibilitatea actului de justiție.

Atribuția președintelui secției prevăzută în art. 31 alin. 6 lit. c din Regulamentul de organizare și funcționare administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție nu trebuie să se manifeste doar prin prezidarea completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv, participarea în completele competente pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, cunoașterea dosarelor și a chestiunilor de drept în discuție, ci și printr-o strictă evidență și analiză a deciziilor deja pronunțate, astfel încât acestea să nu constituie, la rândul lor, o sursă de jurisprudență neunitară. Atenția deosebită acordată evidențierii acestor hotărâri și, deopotrivă, a celor pronunțate în recurs în interesul legii se impune cu atât mai mult cu cât, la soluționarea acestor din urmă cauze, neparticipând toți judecătorii instanței există riscul insuficienței cunoașterii a argumentelor ce au fundamentat o soluție cu privire la o problemă de drept conexă, pronunțată de complete ce au avut o altă alcătuire.

- sub un alt aspect, aplicarea până în prezent a noilor instituții din noul Cod de procedură penală a demonstrat că poate genera jurisprudență neunitară (cu titlu de exemplu m-ași referi la procedura de confiscare și desființare a unui înscris în cazul adoptării de către procuror a unei soluții de clasare prev. de art. 549 ind 1, la revizuirea în cazul hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului, prev. de art. 465 și exemplele ar putea continua).

În primul caz, unele complete de judecată au apreciat că soluționarea contestației împotriva încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară s-a pronunțat asupra sesizării prin care procurorul a solicitat luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale sau desființarea unui înscris, revine instanței ierarhic superioară celei sesizată, în timp ce alte complete au considerat că soluționarea unei atare contestații revine judecătorului de cameră preliminară de la instanța ierarhic superioară.

În cea de-a doua situație, la nivelul secției s-au exprimat puncte de vedere diferite asupra procedurii de urmat în cazul în care cererea de revizuire a hotărârilor definitive pronunțate în cauzele în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale ori a dispus scoaterea cauzelor de pe rol, ca urmare a soluționării amiabile a litigiului dintre stat și reclamanti, a fost admisă și s-a dispus rejudecarea de către instanța în fața căreia s-a constatat încălcarea (această instanță fiind o curte de apel care a pronunțat o hotărâre în apel și care în prezent nu mai are competența funcțională de a mai soluționa apeluri).

Este evident că o situație relativ simplă, datorită insuficienței corelării legislative a generat deja jurisprudență și practici neunitare la nivelul secției.

De asemenea, în ce privește recursul în casație, noul Cod de procedură penală prevede în art. 44o alin. 2, care reglementează etapa de filtrare a recursului în casație, că judecătorul respinge cererea de recurs în casație dacă aceasta este „vădit nefondată”.

În condițiile în care nici un text din procedura penală nu definește noțiunea de „vădit nefondată” și nici nu stabilește criteriile ce trebuie

avute în vedere de către judecător, este sarcina secției ca prin jurisprudența sa să stabilească limitele dintre recursul nefondat și cererea de recurs în casație vădit nefondată.

Pentru evitarea unor situații de genul celor susmenționate se impune ca proiectele de acte normative să fie cunoscute și analizate de Înalta Curte și celelalte instanțe, astfel încât să corespundă realității juridice, posibilităților organizatorice și de competență ale instanțelor și să preântâmpine jurisprudența și practicile neunitare.

- Întrucât un rol important în prevenirea jurisprudenței neunitare îl deține și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții Europene de Justiție de la Luxemburg, deși fiecare judecător și magistrat asistent are acces la baza de date a celor două instanțe europene, găsesc necesară colaborarea cu Direcția Legislație, Studii, Documentare și Informatică Juridică în vederea sesizării imediate a președintelui de secție, ori de câte ori a fost pronunțată o hotărâre împotriva României și care ar putea prezenta interes pentru instanțele române, urmând a fi adusă la cunoștința judecătorilor și discutată în cadrul secției.

- pe aceeași linie, a prevenirii cauzelor de jurisprudență neunitară, voi propune conducerii instanței să am un contact permanent cu Agenția Guvernului la Curtea Europeană a Drepturilor Omului și la Curtea de Justiție de la Luxemburg pentru a cunoaște tipurile de cauze înregistrate împotriva României, problematica pe care acestea o pot pune în fața celor două instanțe de contencios european și eventualele măsuri ce se impun și care ar putea avea legătură cu atribuțiile și competența președintelui secției.

- continuarea măsurilor de publicare pe pagina de internet a instanței a textului integral al hotărârilor judecătorești pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, măsură ce și-a dovedit eficiența în domeniul unificării practicii judiciare și care a fost evidențiată pozitiv și în ultimul raport al Comisiei Europene dat publicității în luna ianuarie 2014, dezbateră în cadrul secției a deciziilor relevante și publicarea acestora în Buletinul Casației și în Culegerea anuală de jurisprudență.

În acest sens se impune a se lua măsuri pentru ca hotărârile judecătorești să fie motivate în termenele prevăzute de Codul de procedură penală, astfel încât momentul publicării lor să fie cât mai apropiat de cel al pronunțării.

- dezvoltarea motoarelor de căutare în baza de date publică și accesibilă privind jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, în scopul facilitării utilizării acestuia de către orice persoană interesată.

- continuarea măsurilor organizatorice luate de președintele instanței în vederea soluționării, cel puțin în același ritm susținut, a tuturor dosarelor, îndeosebi a dosarelor de corupție la nivel înalt și a celor în care termenul de prescripție este foarte apropiat de momentul împlinirii lui. Experiența profesională a judecătorilor secției penale și gestionarea cu maximă responsabilitate a dosarelor de către fiecare complet de judecată, investit cu soluționarea lor a făcut posibilă judecarea respectivelor cauze într-un termen rezonabil, înainte de împlinirea termenelor de prescripție, dar și cu respectarea drepturilor procesuale ale părților.

- colaborarea cu Colegiul de conducere al instanței, în limitele competențelor ce îi revin, prin punerea la dispoziția membrilor acestuia, în timp util, a propunerilor secției în vederea discutării

eficiente și în cunoștință de cauză a problemelor incluse pe ordinea de zi. Exigențele eficienței și autorității impun, deopotrivă, supravegherea modului în care hotărârile adoptate de Colegiul de conducere sunt aduse la îndeplinire în cadrul secției.

- organizarea de întâlniri periodice cu președinții secțiilor penale de la curțile de apel, în vederea identificării problemelor de natură a genera practică neunitară, atât la nivelul curților de apel, cât și al instanțelor din raza lor de competență, discutarea respectivelor probleme în cadrul secției și adoptarea unor decizii de principiu care să fie transmise în timp util curților de apel și, prin intermediul lor, instanțelor din raza lor de competență.

- susținerea demersurilor întreprinse de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru obținerea în administrare a unui nou sediu care să asigure desfășurarea în bune condiții a activității secției.

În prezent, Secția penală își desfășoară activitatea, alături de celelalte trei secții, în sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție, care este inadecvat, atât din punct de vedere al funcționalității, cât și al asigurării reprezentativității. Astfel, destinat la începutul anilor 2000, desfășurării activității unei instanțe supreme care la aceea dată avea un număr mai redus de judecători (cel mult 80), magistrați asistenți, personal auxiliar și conex, actualul spațiu este total necorespunzător funcționării unui număr de 121 judecători și a unui număr mult mai mare de magistrați asistenți, personal auxiliar, conex și alte categorii de personal.

În concret, secția penală are alocată o singură sală de ședință de judecată și alte spații cu destinație de birouri pentru judecători, magistrați asistenți, grefieri, situate la parterul clădirii și la etajele 2 și 5, spații cu suprafețe extrem de mici (20-30 m.p.), în care își desfășoară

activitatea 3, 4 judecători, situația fiind mult mai gravă în privința magistraților asistenți și a grefierilor care lucrează câte 7, 8 într-un birou.

Arhivele sunt insuficiente și nu permit spații de depozitare în condiții corespunzătoare a dosarelor, astfel că acestea sunt depozitate în fișetele aflate pe holurile instanței de la etajele pe care se află birourile judecătorilor, magistraților asistenți și grefierilor.

În privința sălilor de deliberare, a camerelor de consiliu, acestea lipsesc pentru că spațiul existent a fost exploatat la maxim în vederea asigurării unei activități, pe cât posibil normale a compartimentelor instanței, astfel că deliberarea, examinarea de către judecători a admisibilității în principiu a recursurilor în casație, are loc în birourile judecătorilor care sunt nevoiți, atunci când nu participă la deliberare să-și întrerupă activitățile de studiu al dosarelor sau de redactare a hotărârilor judecătorești.

Întrucât lipsa sălilor de ședință a reprezentat una dintre cauzele principale care au afectat soluționarea cu celeritate a cauzelor de corupție la nivel înalt, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție a încheiat protocoale cu președintele Tribunalului București (pentru o perioadă de 6 luni) și cu președintele Curții Militare de Apel (în vigoare și în prezent) în baza cărora o parte din cauze au fost soluționate la sediul acestor instanțe. Consider că rămânerea Secției penale în sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție ar favoriza accelerarea judecării acestui gen de cauze, nu doar în primă instanță, ci și în calea de atac apelului și ar fi de natură să creeze condiții optime pentru desfășurarea activității de către judecători, magistrați asistenți și grefieri, ar oferi spații cu destinația de camere de consiliu pentru examinarea

admisibilității în principiu a recursului în casație, a cererilor de încuviințare a perchezițiilor domiciliare, informatice, soluționarea de către judecătorii desemnați a cererilor de autorizare a interceptării convorbirilor și comunicărilor, a cererilor prin care se solicită mandate de supraveghere, al căror număr este în continuă creștere.

Concluzionând, întrucât Înalta Curte de Casație și Justiție, alături de întregul sistem judiciar a avut sarcina aplicării noii legislații în materie penală, anul 2014 a reprezentat, cu siguranță, o provocare majoră, mai ales în condițiile în care aplicarea noilor dispoziții legale presupune, alături de aspectul corecteii identificării a sensurilor date de legiuitor acestor norme, o serie de aspecte ce exced activității de interpretare corectă a legii, legate de asigurarea necesarului de resurse umane, de infrastructură fizică și de IT, de existența spațiilor adecvate, o serie de cheltuieli suplimentare legate de actele de procedură, etc. În aceste condiții, munca asiduă (ce cu siguranță va trebui să fie depusă de întregul personal al secției și în anul 2015) nu va fi, singură, în măsură să asigure reușita instanței supreme de a-și îndeplini cu succes, mai departe, rolul de instanță de casație și de principal for jurisdicțional însărcinat să asigure existența unei practici naționale unitare. Este esențial modul în care celelalte autorități ale statului cu atribuții, directe sau indirecte, în domeniul asigurării bunei funcționări a justiției ca serviciu public, vor ști să dea prioritate necesităților, inclusiv de ordin financiar și logistic, ale sistemului judiciar românesc.

Dincolo de toate aceste provocări, îmi propun, alături de conducerea instanței, ca Înalta Curte de Casație și Justiție să asigure aducerea la îndeplinire a tuturor sarcinilor ce-i revin în cadrul mecanismului de cooperare și verificare, deplina transparență a activității sale, dar mai

ales să asigure o înaltă calitate actului de justiție, atât a celui săvârșit la nivelul propriu de jurisdicție, cât și – prin intermediul tuturor mecanismelor procedurale de care dispune ca instanță de casație, ce are sarcina constituțională a asigurării unificării practicii judiciare – a celui îndeplinit la nivelul tuturor celorlalte instanțe naționale.

Judecător Dr. Mirela Sorina Popescu